

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Finance a Finanční Nároky](#) > [Platební Neschopnost](#) > [Latvia](#)

Platební neschopnost

 Lotyšsko

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Proti komu lze zahájit insolvenční řízení?

Insolvenční zákon, kterým se stanoví insolvenční řízení v Lotyšsku, se vztahuje na právnické a fyzické osoby, jež mohou být předmětem insolvenčního řízení podle uvedeného zákona.

Insolvenční zákon stanoví tři druhy insolvenčních řízení: řízení o právní ochraně (řízení o reorganizaci), insolvenční řízení proti právnické osobě a insolvenční řízení proti fyzické osobě.

Upozorňujeme, že insolvenční zákon se nevztahuje na insolvenční řízení úvěrových institucí, které se řídí zákonem o úvěrových institucích.

Řízení o právní ochraně (včetně mimosoudních řízení o právní ochraně (tzv. postup pre-pack)) je postup restrukturalizace dluhu, který lze uplatnit pouze na právnické osoby. Je třeba poznamenat, že rozsah řízení o právní ochraně nezahrnuje konkrétní subjekty na finančních a kapitálových trzích, jako jsou pojišťovny, pojišťovací makléři a investiční makléřské společnosti, soukromé penzijní fondy atd.

Insolvenční řízení proti právnické osobě je řízení týkající se likvidace dlužníka (právnické osoby) a vztahuje se na právnické osoby, osobní společnosti a živnostníky. Osobní společnosti nemají postavení právnické osoby, ale mohou nabývat práva a přijímat závazky. Fyzická osoba se statusem podnikatele může uzavírat obchodní transakce (s uvedením jména podnikatele) a další ekonomické transakce jako fyzická osoba. V současné době je osoba se statusem podnikatele nejprve předmětem insolvenčního řízení proti právnické osobě, po němž může podat návrh na zahájení insolvenčního řízení proti fyzické osobě s ohledem na zbývající závazky. Toto řešení pro podnikatele je použitelné i pro chovná a rybolovná zařízení.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě se vztahují na fyzické osoby, včetně hospodářských subjektů a spotřebitelů, a jejich účelem je pomoci dlužníkům zbavit se dluhu a obnovit platební schopnost. Proti každé fyzické osobě, která byla po dobu posledních šesti měsíců daňovým poplatníkem v Lotyšsku, může být vedeno insolvenční řízení proti fyzické osobě.

2 Jaké jsou podmínky pro zahájení insolvenčního řízení?

Řízení o právní ochraně

Podle insolvenčního zákona může dlužník podat návrh na zahájení řízení o právní ochraně pouze v případě, že nastaly nebo pravděpodobně nastanou finanční potíže. Insolvenční zákon nedefinuje žádné konkrétní ukazatele, jejichž přítomnost by opravňovala dlužníka k podání návrhu na právní ochranu. V případě finančních obtíží musí dlužník posoudit, zda stupeň finančních obtíží umožňuje dosáhnout mimosoudní dohody s věřiteli, nebo musí požádat o právní ochranu za účelem restrukturalizace svých závazků pod soudní ochranou.

Návrh na zahájení řízení o právní ochraně podléhá zaplacení státního poplatku ve výši 145 EUR.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

V případech stanovených v insolvenčním zákoně mohou dlužník i jeho věřitelé (včetně zaměstnanců dlužníka) požádat o zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě. Stejně tak může návrh na zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě podat osoba uvedená v čl. 37 odst. 1 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady 2015/848.

Insolvenční zákon stanoví případy, kdy je dlužník povinen neprodleně podat návrh na zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě. Nepodání návrhu na zahájení insolvenčního řízení zakládá správní odpovědnost dlužníka. Dlužník je povinen podat návrh na zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě v těchto případech:

- dlužník nevyrovnal dluh, jehož splatnost uplynula před více než dvěma měsíci, a nedosáhl dohody o prodloužení dluhu s věřiteli nebo nebylo zahájeno žádné řízení o právní ochraně (je důležité zdůraznit, že zahájení řízení o právní ochraně není podmínkou pro podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě, ustanovení zbavuje dlužníka správní odpovědnosti pouze tehdy, pokud se pokusil vyřešit své finanční obtíže, když k nim došlo, ale byl v platební neschopnosti),
- podle původní finanční zprávy v likvidačním řízení nemá dlužník dostatečná aktiva k uspokojení všech oprávněných pohledávek věřitelů nebo je tato podmínka zjištěna v průběhu likvidačního řízení,
- dlužník již není schopen dodržet plán opatření v rámci řízení o právní ochraně.

Věřitel je oprávněn podat návrh na zahájení insolvenčního řízení, pokud:

- soudní rozhodnutí o vymáhání pohledávky od dlužníka nemohlo být vykonáno exekučními opatřeními,
- dlužník (společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost) nevyrovnal hlavní dluh ve výši 4 268 EUR a věřitel mu oznámil svůj záměr podat návrh na zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě,
- dlužník (právnická osoba jiná než společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost) nevyrovnal hlavní dluh ve výši 2 134 EUR a věřitel mu oznámil svůj záměr podat návrh na zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě,
- dlužník nezaplatil zaměstnanci plnou mzdu, náhradu škody v souvislosti s pracovním úrazem nebo nemocí z povolání nebo nezaplatil povinné příspěvky na sociální pojištění do dvou měsíců od stanoveného dne platby (není-li v pracovní smlouvě stanoven den platby, za den platby se považuje první pracovní den následujícího měsíce). V takovém případě není výše neuhrazené platby relevantní.

Soud vyhlásí zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě, pokud v den posouzení návrhu zjistí, že ukazatel uvedený v návrhu existuje.

Je důležité poznamenat, že při podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení musí dlužník i věřitel zaplatit státní poplatek, tj. provozní poplatek za posouzení návrhu soudem. Poplatek činí 70 EUR pro dlužníka a 355 EUR pro věřitele. Stejně tak musí dlužník i věřitel před podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě zaplatit v Lotyšsku zálohu ve výši dvou minimálních měsíčních mezd.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Dlužník, který je fyzickou osobou, může být předmětem insolvenčního řízení proti fyzické osobě, pokud existuje některý z těchto ukazatelů platební neschopnosti fyzické osoby:

1. osoba není schopna vypořádat své dluhy, které se staly splatnými, a celková výše dluhu přesahuje 5 000 EUR;
2. Vzhledem k prokazatelným okolnostem nebude daná osoba schopna uhradit dluhy, které jsou splatné do jednoho roku, a dluhy v celkové výši přesahující 10 000 EUR;
3. Osoba není schopna uhradit dluhy, z nichž alespoň jeden je založen na nevypořádaných doplňkových závazcích nebo společných závazcích dlužníka a manžela/manželky nebo příbuzného dlužníka nebo příbuzných až do druhého stupně, pokud dluh přesahuje 5 000 EUR.

Návrh na zahájení insolvenčního řízení proti fyzické osobě může podat pouze dlužník; věřitelé nejsou oprávněni jej předložit.

Návrh na zahájení insolvenčního řízení proti fyzické osobě podléhá rovněž zaplacení státního poplatku ve výši 70 EUR a vkladu ve výši dvou minimálních měsíčních mezd.

3 Jaký majetek tvoří majetkovou podstatu? Jak se nakládá s majetkem, který dlužník nabyt nebo na něj přešel po zahájení insolvenčního řízení?

Řízení o právní ochraně

Majetková podstata v řízení o právní ochraně zahrnuje veškerá aktiva dlužníka a dlužník si ponechává veškerá práva s ním nakládat. Podle insolvenčního zákona je jedním ze způsobů řízení o právní ochraně převod movitého nebo nemovitého majetku nebo jeho zatížení věcnými právy za účelem prodloužení lhůty pro uspokojení pohledávek věřitelů nebo vyrovnání pohledávek věřitelů. Proveditelnost a postup provádění příslušné metody musí být stanoveny v plánu opatření soudního řízení.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Jakmile je oznámeno insolvenční řízení proti právnické osobě, ztrácí dlužník právo nakládat se svými aktivy, jakož i s aktivy ve vlastnictví třetích osob, která ovládá nebo drží, a tato práva jsou převedena na správce.

Podle insolvenčního zákona majetkovou podstatu tvoří:

1. nemovitá a movitá aktiva dlužníka, včetně peněz;
2. peněžní prostředky získané prodejem aktiv dlužníka;
3. aktiva vymožená během insolvenčního řízení (např. peněžní prostředky získané zpět na základě pohledávek vůči třetím stranám, jakož i finanční prostředky obdržené od členů řídicích orgánů právnické osoby na základě jejich odpovědnosti za způsobenou škodu);
4. příjmy z aktiv dlužníka získané v průběhu insolvenčního řízení proti právnické osobě;
5. jiná aktiva legálně získaná v průběhu insolvenčního řízení proti právnické osobě.

V průběhu insolvenčního řízení proti právnické osobě se veškerá aktiva dlužníka prodají a výnosy se použijí na pokrytí nákladů insolvenčního řízení proti právnické osobě a na vyrovnání pohledávek věřitelů. Insolvenční správce (správce) odpovídá za prodej aktiv dlužníka v souladu s plánem prodeje aktiv. Správce musí zajistit, aby byla aktiva dlužníka prodána za nejvyšší možnou cenu, aby byly co nejvíce uspokojeny pohledávky věřitelů.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Jakmile je oznámeno insolvenční řízení proti fyzické osobě, ztrácí dlužník právo nakládat se svými aktivy, jakož i s aktivy vlastněnými třetími osobami, která ovládá nebo drží (s výjimkou aktiv, která jsou vyňata z výkonu rozhodnutí), a tato práva jsou převedena na správce. V průběhu insolvenčního řízení proti fyzické osobě se veškerá aktiva dlužníka prodají a výnosy se použijí k pokrytí přímých nákladů insolvenčního řízení proti fyzické osobě a k vyrovnání pohledávek věřitelů.

4 Jaké pravomoci má dlužník a jaké insolvenční správce?

Řízení o právní ochraně

Dlužník. Po oznámení o provedení řízení o právní ochraně si dlužník ponechá kontrolu nad svou společností a spravuje svá vlastní aktiva a aktiva, která ovládá nebo drží, v souladu s plánem opatření v rámci řízení o právní ochraně, který byl dohodnut věřiteli a schválen soudem. Zároveň se na dlužníka vztahuje řada povinností a omezení, aby byla zajištěna zákonnost řízení o právní ochraně a kontrola provádění plánu opatření ze strany dohlázele na řízení o právní ochraně (dohlázele) a věřitelů.

Hlavní povinností dlužníka je dodržovat plán opatření v rámci řízení o právní ochraně. Dlužník má rovněž povinnost:

1. pokrýt náklady řízení o právní ochraně;
2. poskytovat orgánu dohledu nejméně jednou měsíčně písemné zprávy o provádění plánu opatření v rámci řízení o právní ochraně;
3. na žádost dohlázele předložit písemně a neprodleně veškeré informace o provádění plánu opatření v rámci řízení o právní ochraně a poskytnout jim možnost osobně přezkoumat hospodářskou činnost dlužníka a jeho doklady;

4. neprodleně oznámit dohlížiteli veškeré okolnosti, které mohou dlužníkovi bránit v provádění plánu opatření v rámci řízení o právní ochraně atd.

Pokud jde o omezení, upozorňujeme, že během řízení o právní ochraně je dlužníkovi zakázáno:

1. uzavírat transakce nebo provádět činnosti, které by mohly zhoršit jejich finanční situaci nebo poškodit zájmy věřitelů jako celku;
2. vydávat úvěry (úvěry), s výjimkou případů, kdy poskytování úvěrů (úvěrů) představuje hlavní činnost dlužníka, což se odráží v plánu opatření řízení o právní ochraně;
3. vydávat záruky, dary nebo dary, poskytovat bonusy nebo jiné druhy dodatečných hmotných odměn členům dozorčí rady nebo rady dlužníka.

Dohlížitel. Jakmile dlužník připraví plán opatření v rámci řízení o právní ochraně, vydá dohlížitel řízení o právní ochraně své stanovisko k plánu a posouzení jeho souladu se zákonem. To musí zahrnovat posouzení toho, zda plán může dosáhnout cíle zákonem stanoveného řízení o právní ochraně. Stanovisko dohlížitel řízení o právní ochraně se předkládá soudu spolu s plánem opatření řízení o právní ochraně. Jakmile je oznámeno provedení řízení o právní ochraně, je dohlížitel řízení o právní ochraně odpovědný za dohled nad prováděním plánu opatření řízení o právní ochraně, za poskytování informací věřitelům a za sledování toho, zda dlužník dodržuje omezení stanovená v insolvenčním zákoně.

Během řízení o právní ochraně musí dohlížitel spravovat administrativní úkony související s řízením v elektronickém systému insolvenčního účetnictví (dále jen „systém“).

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Dlužník. Po oznámení insolvenčního řízení ztrácí dlužník všechna práva řídicích orgánů definovaná v nařízeních, stanovách nebo dohodách dlužníka a tato práva jsou převedena na správce. Správce jmenuje zástupce dlužníka, který se musí účastnit insolvenčního řízení. Zástupcem dlužníka je zpravidla jmenován jeden (nebo několik) členů výkonného orgánu dlužníka. Bezprostředně po dni oznámení o insolvenčním řízení proti právnické osobě musí zástupce dlužníka převést na správce veškerá aktiva dlužníka, dokumenty týkající se organizace, zaměstnance a účetnictví, a to prostřednictvím prohlášení o převodu a přijetí. Zástupce dlužníka musí vypracovat seznam aktiv a dokumentů dlužníka, které mají být převedeny, a v době převodu musí být tyto dokumenty uspořádány v souladu s předpisy pro vedení záznamů. V průběhu insolvenčního řízení musí zástupce dlužníka správci poskytnout informace, které požaduje, a účastnit se schůzí věřitelů.

Správce. Správci jsou svěřena veškerá práva, povinnosti a povinnosti řídicích orgánů stanovené v nařízeních, stanovách dlužníka nebo dohodách.

Správce může mimo jiné rozhodnout o částečném nebo úplném pokračování podnikatelské činnosti dlužníka, je-li toto pokračování hospodářsky odůvodněné, je odpovědný za placení běžných daní a může zpeněžit dceřiné společnosti dlužníka.

Správce vykonává rovněž činnosti související s prováděním insolvenčního řízení: shrnutí, přezkum a přijetí rozhodnutí o pohledávkách věřitelů; určení aktiv dlužníka a přijetí opatření týkajících se vymáhání aktiv dlužníka (včetně přihlašování pohledávek vůči členům řídicích orgánů právnické osoby a společníků (akcionářů) kapitálové společnosti za náhradu jimi způsobených škod); prodej aktiv dlužníka a vyrovnání pohledávek věřitele v souladu s insolvenčním zákonem; posuzování transakcí uzavřených před insolvenčním řízením; další činnosti nezbytné pro účely řízení, jako je předložení dokumentů dlužníka státnímu archivu.

V průběhu insolvenčního řízení proti právnické osobě je správce odpovědný za vedení záznamů o této osobě v systému.

Po skončení insolvenčního řízení proti právnické osobě vykonává správce veškeré zákonem stanovené úkony vymazání dlužníka z veřejného rejstříku, kde byl zapsán, např. výmaz dlužníka (obchodního subjektu) z obchodního rejstříku.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Dlužník. Jakmile je oznámeno insolvenční řízení proti fyzické osobě, ztrácí dlužník právo nakládat se svými aktivy, jakož i s aktivy vlastněnými třetími osobami, která ovládá nebo drží (s výjimkou aktiv, která jsou vyňata z výkonu

rozhodnutí), a tato práva jsou převedena na správce. Po oznámení insolvenčního řízení proti fyzické osobě je dlužníkovi zakázáno vykonávat činnosti, které mohou věřitelům způsobit škodu. Dlužník musí správci poskytnout veškeré informace nezbytné pro insolvenční řízení.

Veškerá aktiva dlužníka se prodají v průběhu konkurzního řízení a výnos z prodeje se použije k uspokojení pohledávek věřitelů v souladu s insolvenčním zákonem.

V průběhu řízení o vyrovnání závazků musí dlužník získat příjem v rozsahu svých schopností a převést část svého pravidelného příjmu na uspokojení pohledávek věřitelů v souladu s plánem vyrovnání závazků.

Správce.

Má-li dlužník peníze nebo aktiva, u nichž se očekává, že budou prodána během konkurzního řízení, správce zřídí účet u úvěrové instituce na jeho svoje pro účely daného insolvenčního řízení. Podobně jako v případě insolvenčního řízení vedeného právnickou osobou je správce odpovědný za přijetí opatření nezbytných pro účely insolvenčního řízení: shrnutí, přezkum a přijetí rozhodnutí o pohledávkách věřitelů; určení aktiv dlužníka a přijetí opatření v souvislosti s vymáháním aktiv dlužníka (včetně přihlášení pohledávek k prohlášení transakcí uzavřených dlužníkem za neplatné, pokud se zjistí, že dlužník nejednal v dobré víře); prodej majetku dlužníka a uspokojení pohledávek věřitele v souladu s insolvenčním zákonem.

5 Za jakých podmínek lze uplatnit započtení pohledávek?

Řízení o právní ochraně

Započtení je přípustné v řízení o právní ochraně, pokud pohledávka dlužníka vůči věřiteli vznikla nejméně tři měsíce před rozhodnutím soudu o zahájení řízení o právní ochraně.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Započtení je přípustné v insolvenčním řízení proti právnické osobě, pokud vzájemné pohledávky dlužníka a věřitele vznikly nejméně šest měsíců před oznámením insolvenčního řízení proti právnické osobě.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

V insolvenčním řízení proti fyzické osobě neexistují žádná zvláštní pravidla pro započtení, takže v souladu s insolvenčním zákonem se v tomto případě použijí ustanovení o insolvenčním řízení proti právnické osobě, tj. započtení je přípustné, pokud vzájemné pohledávky dlužníka a věřitele vznikly nejméně šest měsíců před oznámením insolvenčního řízení proti fyzické osobě.

6 Jaké účinky má insolvenční řízení na probíhající smlouvy, jichž je dlužník smluvní stranou?

Řízení o právní ochraně

Vzhledem k tomu, že si dlužník ponechává kontrolu nad svou společností, tj. spravuje svá vlastní aktiva, která drží nebo ovládá, může po zahájení řízení o právní ochraně pokračovat ve smlouvách uzavřených před zahájením řízení o právní ochraně. Stanovisko k užitečnosti pokračování smluv vydávají věřitelé při přezkumu plánu opatření řízení o právní ochraně, dohlížitel řízení o právní ochraně při přípravě své zprávy a soud při schvalování plánu opatření soudního ochranného řízení. Výdaje vyplývající z těchto smluv musí být schváleny v plánu opatření soudního řízení.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Nebyla-li smlouva uzavřená dlužníkem plněna nebo byla-li částečně plněna ke dni oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě, může správce požadovat, aby druhá smluvní strana smlouvu plnila nebo od smlouvy jednostranně odstoupila. Správce může plnit smlouvu, nejsou-li v důsledku toho snížena aktiv dlužníka.

Pokud správce jednostranně odstoupí od smlouvy, může druhá smluvní strana přihlásit svou pohledávku jako věřitel.

Pokračující plnění smluv, které nebyly ukončeny v případech stanovených zákonem, a plnění smluv se třetími stranami podepsaných správcem jménem dlužníka v průběhu insolvenčního řízení proti právnické osobě jsou financovány z prostředků dlužníka.

Je-li dlužníkem pojišťovna, správce při zohlednění zájmů pojistníků posoudí nezbytnost převodu, ukončení nebo pokračování stávajících pojistných smluv a učiní veškeré nezbytné právní kroky k převodu, ukončení nebo pokračování stávajících pojistných smluv.

Postoupení dlužníka oprávněnému zástupci (rovněž prokurátorovi a obchodnímu zástupci) ve vztahu k aktivům dlužníka, která podléhají pohledávkám věřitelů, se stává neplatným ode dne oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě.

Po oznámení insolvenčního řízení dlužníka může správce ukončit pracovní smlouvu se zaměstnancem dlužníka.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Insolvenční zákon nestanoví žádná zvláštní ustanovení pro přezkum nebo ukončení smluv podepsaných dlužníkem, takže podle insolvenčního zákona se v tomto případě použijí ustanovení o insolvenčním řízení proti právnické osobě, tj. správce je oprávněn přezkoumat smlouvy podepsané dlužníkem před oznámením insolvenčního řízení proti fyzické osobě a odstoupit od nich. Tato praxe je rovněž zakotvena v judikatuře. Po oznámení insolvenčního řízení se správce stává odpovědným za nakládání s aktivy dané osoby s cílem vyřešit problémy týkající se plnění závazků a vyrovnání pohledávek věřitelů. To rovněž znamená, že dlužník v úpadku ztrácí právo vystupovat u soudu v oblasti majetkových pohledávek jako účastník řízení a toto právo přebírá správce podstaty jako právní zástupce dlužníka.

7 Jaké účinky má insolvenční řízení na řízení zahájená jednotlivými věřiteli (s výjimkou probíhajících soudních řízení)?

Bez ohledu na insolvenční řízení stanoví insolvenční zákon zásadu zákazu svévole, tj. individuální činnost věřitele a dlužník nesmí poškodit zájmy věřitelů jako celku.

Řízení o právní ochraně

Oprávněný soudní exekutor pozastaví řízení o výkonu rozhodnutí, je-li proti dlužníkovi zahájeno řízení o právní ochraně nebo je-li v případě mimosoudního řízení o právní ochraně rozhodnuto o zahájení řízení o právní ochraně. Pokud v době zahájení řízení již byly finanční prostředky vymozeny v důsledku vymáhacích činností, oprávněný soudní exekutor zadrží náklady na vymáhání pohledávky a vyhoví pohledávce vymáhajícího. Řízení o výkonu rozhodnutí jsou pozastavena po celou dobu trvání řízení o právní ochraně až do jejich ukončení, s výjimkou případů, kdy zastavená aktiva nejsou vyžadována pro provedení řízení o právní ochraně, a proto nejsou zahrnuta do plánu opatření v rámci řízení o právní ochraně, nebo pokud soud povolí zajištěnému věřiteli prodej zastavených aktiv.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Je-li řízení o výkonu rozhodnutí zahájeno před oznámením insolvenčního řízení proti právnické osobě, musí být ukončeno v souladu s postupem stanoveným v občanském soudním řádu. Oprávněný soudní exekutor totiž dokončí probíhající prodej aktiv, pokud již byl oznámen nebo pokud byla aktiva převedena na obchodní společnost za účelem prodeje. Správce může požádat o zrušení oznámených dražeb, aby aktiva mohla být prodána v rámci sbírky položek. Oprávněný soudní exekutor zadrží náklady na výkon rozhodnutí z obdržené částky a zbývající částku převede správci za účelem vyrovnání pohledávek věřitelů v souladu s postupem stanoveným v insolvenčním zákoně s přihlédnutím k zájmům zajištěného věřitele. Oprávněný soudní exekutor oznámí držiteli aktiv povinnost převést na správce aktiva, jejichž prodej nebyl zahájen.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Jakmile je oznámeno insolvenční řízení proti fyzické osobě, je věřiteli zakázáno vykonávat jakoukoli jednotlivou činnost, která by mohla způsobit škodu ostatním věřitelům. Majetková práva věřitele nebo třetí osoby vyplývající z těchto činností se považují za neplatná.

Oprávněný soudní exekutor přeruší řízení o výkonu rozhodnutí, pokud bylo oznámeno insolvenční řízení proti fyzické osobě vůči dlužníkovi. Oprávněný soudní exekutor může dokončit probíhající prodej aktiv pouze tehdy, pokud již byl oznámen nebo pokud byl majetek převeden na obchodní společnost za účelem prodeje, s výjimkou případů, kdy plán prodeje majetku fyzické osoby stanoví odklad prodeje obytné nemovitosti podle článku 148 insolvenčního zákona. Oprávněný soudní exekutor zadrží náklady na výkon rozhodnutí z obdržené částky a zbývající částku převede správci za účelem vyrovnání pohledávek věřitelů v souladu s postupem stanoveným v insolvenčním zákoně s přihlédnutím k zájmům zajištěného věřitele.

Zároveň nejsou pozastavena řízení o vymáhání pohledávek, jejichž vypořádání nesouvisí s vymáháním aktiv nebo peněz dlužníka.

Je-li insolvenční řízení proti fyzické osobě ukončeno, aniž by došlo ke zrušení závazků, řízení o vymáhání zbývající částky se obnoví.

8 Jaké účinky má insolvenční řízení na pokračování soudních řízení, které probíhají v okamžiku zahájení insolvenčního řízení?

Řízení o právní ochraně

Podle insolvenčního zákona nemá zahájení řízení o právní ochraně vliv na soudní řízení, je-li dlužníkem jedna ze stran.

Je třeba poznamenat, že na rozdíl od insolvenčního řízení nezahrnuje řízení o právní ochraně řízení o připuštění pohledávek. Judikatura však uznává, že tím, že dlužník jednostranně rozhodne o způsobilosti pohledávky, může bezdůvodně vyloučit věřitele ze seznamu osob, jejichž souhlas je vyžadován pro plán opatření v rámci řízení o právní ochraně. Zároveň nárok na vymáhání pohledávky podaný věřitelem soudu neodůvodňuje ignorování zájmů věřitele v řízení o právní ochraně. V souladu s tím judikatura rovněž uznává, že pokud jsou závazky dlužníka zohledněny v účtech dlužníka a dohlážiteli řízení o právní ochraně neshledal prima facie skutečnou pohledávku, musí být pohledávka zahrnuta do plánu opatření v rámci řízení o právní ochraně jako věřitelská pohledávka, a to i v případě, že se dlužník a věřitel účastní soudního řízení.

Je třeba rovněž poznamenat, že pokud soud zjistí, že plán opatření v rámci řízení o právní ochraně obsahuje závazky, které jsou předmětem sporu o právech, a že výše závazků významně ovlivňuje proces schvalování plánu opatření, soud již v řízení o návrhu na právní ochranu nepodnikne žádné další kroky.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Rozhodnutí soudu, kterým se oznamuje insolvenční řízení proti právnické osobě, slouží jako důvod pro přerušení majetkového soudního řízení proti dlužníkovi. Po oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě mohou věřitelé podat své pohledávky správci v souladu s postupem stanoveným v insolvenčním zákoně.

Stejně tak rozhodnutí soudu, kterým se oznamuje insolvenční řízení proti právnické osobě, slouží jako důvod pro zrušení zajištění pohledávek v souladu s postupem stanoveným insolvenčním zákonem.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Rozhodnutí soudu, kterým se oznamuje insolvenční řízení proti fyzické osobě, slouží jako důvod pro přerušení soudního řízení proti dlužníkovi a zrušení zajištění pohledávek v souladu s postupem stanoveným v občanském soudním řádu. Po oznámení insolvenčního řízení proti fyzické osobě mohou věřitelé přihlásit své pohledávky správci v souladu s postupem stanoveným v insolvenčním zákoně.

9 Jaké jsou hlavní rysy účasti věřitelů na insolvenčním řízení?

Pro dosažení cíle insolvenčního řízení je důležité, aby se věřitelé aktivně účastnili řízení. Insolvenční zákon zakotvuje zásadu rovnosti věřitelů: věřitelé mají rovné příležitosti účastnit se řízení a jejich pohledávky musí být uspokojeny v souladu se závazky, které mezi nimi a dlužníkem vznikly před zahájením řízení.

Řízení o právní ochraně

Dlužník zašle plán opatření v rámci řízení o právní ochraně všem věřitelům, vyzve je k vyjádření souhlasu s plánem a stanoví lhůtu pro schválení. Věřitel je oprávněn podat dlužníkovi písemné námitky proti plánu opatření v rámci řízení o právní ochraně do pěti dnů od obdržení plánu. Považuje-li dlužník námitky za oprávněné, odpovídajícím způsobem změni plán opatření v rámci řízení o právní ochraně. Lhůtu pro provedení řízení o právní ochraně lze prodloužit se souhlasem většiny věřitelů. Věřitelé jsou oprávněni požadovat a obdržet od dohláze informací o postupu řízení o právní ochraně a provádění plánu a podávat stížnosti. Stejně tak může věřitel požádat soud, aby ukončil řízení o právní ochraně, pokud dlužník nedodržuje plán schválený soudem.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Věřitel může rovněž zahájit insolvenční řízení proti právnické osobě podáním návrhu k soudu. Stejně tak jsou věřitelé oprávněni přihlásit věřitelské pohledávky v souladu s postupem stanoveným v insolvenčním zákoně. Správce ověří, zda jsou pohledávky věřitelů oprávněné a zda splňují zákonné požadavky, a rozhodne o přijetí, zamítnutí nebo částečném uznání pohledávky. Věřitel může do jednoho měsíce od obdržení rozhodnutí správce podat opravný prostředek k soudu proti rozhodnutí správce nebo podat u soudu návrh na projednání sporu týkajícího se práv, která mají být posouzena, do jednoho měsíce od obdržení rozhodnutí správce. Věřitel má právo nahlížet do rejstříku pohledávek věřitelů. Počínaje osmým dnem po uplynutí lhůty pro podání věřitelských pohledávek je každý věřitel oprávněn prohlížet pohledávky všech věřitelů a jejich podpůrné doklady. Správce poskytne věřitelům informace v souladu s postupem stanoveným insolvenčním zákonem. Mají-li věřitelé námitky proti dotýčným informacím, musí je správci znát. Nejsou-li námitky zohledněny, musí správce věřiteli poskytnout odůvodněnou odpověď. Pokud věřitelé nesouhlasí s oznámeným rozhodnutím správce, jsou oprávněni napadnout jednání správce, obrátit se na soud s nárokem na náhradu škody způsobené správcem nebo navrhnout předvolání schůze věřitelů. Schůze věřitelů přijme rozhodnutí o odměně správce, navrhne odvolání správce, schválí odůvodněné výdaje v insolvenčním řízení, způsob prodeje majetku dlužníka nebo prodloužení prodejní lhůty a další opatření týkající se nemovitosti vyloučené z plánu prodeje nemovitostí. Stejně tak věřitelé, kteří představují alespoň 25 % schválené výše hlavních pohledávek ve skupině zajištěných nebo nezajištěných věřitelů, mohou požádat o provedení auditu práce správce v rámci příslušného insolvenčního řízení externím certifikovaným auditorem nebo společností certifikovaných auditorů.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Věřitelé jsou oprávněni přihlásit pohledávky v souladu s postupem stanoveným v insolvenčním zákoně. Každý věřitel může předvolat schůzi věřitelů. Do dvou měsíců ode dne, kdy bylo oznámení insolvenčního řízení proti dlužníkovi zapsáno do insolvenčního rejstříku, mohou věřitelé podat správci návrh na ukončení insolvenčního řízení proti fyzické osobě, pokud mají věřitelé přístup k informacím uvedeným v insolvenčním zákoně, informacím o omezeních při provádění insolvenčního řízení nebo řízení o vyrovnání závazků. Věřitelé jsou rovněž oprávněni předložit své námitky a návrhy týkající se plánu vyrovnání závazků vypracovaného dlužníkem.

10 Jakým způsobem může insolvenční správce používat majetek v majetkové podstatě nebo s ním nakládat?

Řízení o právní ochraně

Dlužník má i nadále kontrolu nad svou společností a sám nakládá se svým majetkem.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Po zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě ztrácí správní rada své pravomoci a aktiva a prostředky dlužníka na jeho bankovních účtech jsou spravovány a prodávány jmenovaným správcem. Správce nabývá jak práva rozdělit aktiva dlužníka, tak i práva na vrácení spravovaných aktiv, a to případně i v plánu prodeje aktiv. Stejně tak po oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě správce rozhodne o částečném nebo úplném ukončení nebo pokračování podnikatelské činnosti dlužníka.

Do dvou měsíců od oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě musí správce vypracovat plán prodeje aktiv dlužníka nebo zprávu potvrzující neexistenci aktiv. Aktiva mohou být prodána jak v dražbě, tak za bezplatnou cenu, o níž rozhodnou věřitelé na návrh správce. Aktiva dlužníka se prodají za nejvyšší možnou cenu za účelem uspokojení pohledávek věřitelů. Výnosy z prodeje aktiv se použijí k vyrovnání pohledávek věřitelů.

Pokud aktiva dlužníka nelze prodat nebo pokud náklady na jejich prodej převyšují očekávaný výnos, správce je z plánu prodeje aktiv vyloučí a okamžitě o tom uvědomí všechny věřitele a vyzve je, aby si ponechali aktiva za počáteční cenu.

Při vypracování plánu prodeje aktiv správce zváží možnost prodeje společnosti dlužníka nebo její nezávislé části. Zisk věřitelů z prodeje společnosti nebo její nezávislé části musí být vyšší, než kdyby byla aktiva dlužníka prodána odděleně.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Správce insolvenčního řízení odpovídá za prodej aktiv dlužníka v souladu s plánem prodeje aktiv. Správce zahájí prodej aktiv nejdříve dva měsíce po oznámení insolvenčního řízení proti fyzické osobě.

Dlužník je oprávněn ponechat si příjmy, které jsou nezbytné k pokrytí nepřímých nákladů insolvenčního řízení proti fyzické osobě a aktiva, která jsou naprosto nezbytná k dosažení příjmů. Občanský soudní řád rovněž stanoví aktiva, jejichž vymáhání nelze vykonat.

Podle insolvenčního zákona může dlužník ponechat nemovitost zatíženou hypotékou zajištěnému věřiteli na základě dohody s dotčeným zajištěným věřitelem.

11 Jaké pohledávky mají být přihlášeny za majetkovou podstatou dlužníka a jak se nakládá s pohledávkami, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení?

Řízení o právní ochraně

Po oznámení řízení o právní ochraně nemohou zajištění věřitelé uplatnit svá práva na majetek dlužníka zatížený zástavou (hypotékou), která jsou zahrnuta do plánu opatření v rámci řízení o právní ochraně, dokud není řízení ukončeno.

Zajištěný věřitel může požadovat, aby byl majetek dlužníka, který je zatížen hypotékou, prodán, pokud omezení brání zajištěnému věřiteli v prodeji majetku dlužníka zatíženého hypotékou významně poškozuje zájmy dotyčného věřitele (včetně případů, kdy existuje riziko zničení nemovitosti zatížené hypotékou nebo pokud jde o jeho hodnotu). Rozhodnutí o povolení prodeje nemovitosti zatížené hypotékou přijímá soud, v němž bylo zahájeno příslušné řízení o právní ochraně.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Zajištěný věřitel může požádat, aby byl majetek dlužníka použitý jako zajištění (hypoteční majetek) prodán dva měsíce ode dne oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě.

Aktiva vlastněná třetími stranami, která jsou kontrolována nebo držena dlužníkem, nejsou zahrnuta do aktiv dlužníka, která mohou být předmětem pohledávek věřitelů. Správce skladuje aktiva ve vlastnictví třetích stran, dokud jim není předáno. Třetí strany musí hradit náklady na skladování svých aktiv, pokud svá aktiva nepřevezmou na základě výzvy správce. Pokud byla aktiva ve vlastnictví třetích stran prodána v průběhu insolvenčního řízení, musí být hodnota těchto aktiv nahrazena třetími stranami, která provedla prodej aktiv. Pokud výnos z prodeje nemovitosti zatížené hypotékou dlužníka nepokrývá pohledávky zajištěných věřitelů, získají dotčení věřitelé práva nezajištěných věřitelů na zbývající část pohledávky rozhodnutím správce.

Závazky dlužníka, které jsou splatné po datu oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě, se považují za splatné ke dni oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě. Pohledávky, které obvykle vznikají po oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě, se považují za náklady insolvenčního řízení.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Závazky dlužníka, které jsou splatné po datu oznámení insolvenčního řízení proti fyzické osobě, se považují za splatné ke dni oznámení insolvenčního řízení. Pohledávky vzniklé po zahájení insolvenčního řízení proti fyzické osobě se považují za náklady insolvenčního řízení.

12 Jaká pravidla platí pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek?

Řízení o právní ochraně

Dlužník je odpovědný za uvedení všech pohledávek v plánu opatření ochranného řízení se souhlasem věřitelů. Plán opatření ochranného řízení musí zahrnovat všechny věřitele. Dlužník se nemůže rozhodnout, že do plánu zahrne konkrétní věřitele, přičemž ostatní opomíjí.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Pohledávky věřitelů vůči dlužníkovi musí být předloženy správci do jednoho měsíce ode dne zápisu insolvenčního řízení proti dlužníkovi do insolvenčního rejstříku. Pokud věřitel nedodržel lhůtu pro přihlášení pohledávek uvedenou v odstavci 1 tohoto článku, může věřitel přihlásit svou pohledávku vůči dlužníkovi do šesti měsíců ode dne, kdy bylo oznámení o zahájení insolvenčního řízení vůči dlužníkovi zapsáno do insolvenčního rejstříku, nejpozději však do dne, kdy byl vypracován plán vyrovnání pohledávek věřitelů v souladu s postupy stanovenými tímto zákonem. Po uplynutí této lhůty uplyne promlčecí lhůta a věřitel ztrácí postavení věřitele spolu s právem přihlásit pohledávky vůči dlužníkovi.

Správce ověří, zda jsou pohledávky věřitelů oprávněné a zda splňují zákonné požadavky. Pokud věřitelova pohledávka nesplňuje legislativní požadavky, správce neprodleně požádá věřitele, aby zjištěné nesrovnalosti odstranil, a to do 10 dnů od zaslání žádosti správce. Pokud věřitel nedostatky ve stanovené lhůtě napraví, má se za to, že pohledávka věřitele byla podána ve stanovené lhůtě. Pokud věřitel nedostatky ve stanovené lhůtě nenapraví, správce přijme rozhodnutí o zamítnutí pohledávky věřitele nebo o jejím částečném připuštění do deseti dnů od uplynutí lhůty stanovené pro řešení nesrovnalostí.

Po ověření pohledávek věřitelů přijme správce odůvodněné rozhodnutí o uznání, zamítnutí nebo částečném uznání pohledávky věřitele. Nárok, který je předmětem sporu mezi dlužníkem a věřitelem, správce částečně nebo zcela zamítne. Správce může zamítnout nebo částečně uznat věřitelovu pohledávku stanovenou soudním rozhodnutím pouze v případě, že existuje důkaz, že dlužník po vstupu soudního rozhodnutí v platnost své závazky částečně nebo zcela uhradil.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Pohledávky věřitelů vůči dlužníkovi se předkládají, ověřují a připouštějí v souladu s postupem insolvenčního řízení proti právnické osobě. Pokud věřitel nedodržel lhůtu pro přihlášení pohledávek, může věřitel přihlásit svou pohledávku vůči dlužníkovi do šesti měsíců ode dne, kdy bylo oznámení o zahájení insolvenčního řízení vůči dlužníkovi zapsáno do insolvenčního rejstříku, nejpozději však do dne, kdy je sestaven konečný seznam výdajů v rámci konkursního řízení v souladu s postupy stanovenými tímto zákonem.

Pokud věřitel nepodá svou pohledávku ve výše uvedené lhůtě, promlčecí lhůta uplyne a věřitel ztrácí postavení věřitele spolu s právem přihlásit pohledávky vůči dlužníkovi jak v insolvenčním řízení proti fyzické osobě, tak později v okamžiku, kdy je dlužník zproštěn svých závazků. Promlčecí lhůta se nevztahuje na výživné, nároky vyplývající ze zakázaných činností a nároky vyplývající ze sankcí uložených v rámci správního řízení o porušení předpisů a sankcí stanovených v trestním zákoně, jakož i na náhradu způsobené škody.

13 Jaká pravidla platí pro rozdělování výtěžku? Jaké je pořadí pohledávek a práv věřitelů?

Řízení o právní ochraně

Plán opatření v rámci řízení o právní ochraně může zahrnovat výhody pro osoby, které přidělují finanční prostředky na provádění plánu, v poměru k výši přidělených prostředků.

Plán opatření v rámci řízení o právní ochraně může stanovit pouze přiměřené vyrovnání nebo snížení hlavního dluhu, sankce nebo úroku v rámci skupiny věřitelů a pro každý druh věřitelské pohledávky (hlavní dluh, penále nebo úrok). Plán opatření v rámci řízení o právní ochraně může stanovit výrazně příznivější podmínky pro věřitele ve srovnání s ostatními věřiteli pouze se souhlasem dotyčného věřitele.

Řízení o právní ochraně se nevztahuje na zaměstnance, pokud k tomu nevyjádřili výslovný souhlas.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Výnosy z insolvenčního řízení proti právnické osobě se rozdělují především podle druhu pohledávky (např. zajištěné nebo nezajištěné pohledávky). Ve zvláštních případech lze zohlednit postavení věřitele (např. správce daně).

Výnosy z prodeje aktiv dlužníka použité jako zajištění se použijí k uspokojení pohledávky zajištěného věřitele. Náklady na dražbu, včetně nákladů na ocenění zastavených aktiv a poplatku správce, jsou přednostně sraženy z výnosů z prodeje zastavených aktiv, přičemž zbývající částka se použije na úhradu pohledávky zajištěného věřitele. Pokud po uhrazení výše uvedených nákladů a uspokojení pohledávky zůstanou určité peněžní prostředky, připíší se k aktivům dlužníka a použijí k uspokojení pohledávek dalších věřitelů.

Zbývající finanční prostředky dlužníka slouží především k úplnému pokrytí nákladů insolvenčního řízení proti právnické osobě.

Jakmile jsou náklady uhrazeny, je pohledávka Insolvenční služby uhrazena, pokud byl garanční fond pro zaměstnanecké pohledávky použit k uspokojení pohledávek zaměstnanců dlužníka. Poté jsou vypořádány pohledávky zaměstnanců a správce daně.

Jakmile jsou pohledávky výše uvedených věřitelů uhrazeny v plné výši, zbývající finanční prostředky dlužníka jsou rozděleny tak, aby vyrovnaly jistinu pohledávek (bez úroků) ostatních nezajištěných věřitelů. V tomto kole je rovněž uhrazena nezajištěná část pohledávek zajištěných věřitelů a nevypořádaná část pohledávek zajištěných věřitelů.

Nedostačují-li peněžní prostředky dlužníka k pokrytí celé výše pohledávek věřitelů uvedených v odstavci 5 tohoto článku, musí být dotyčné pohledávky uspokojeny v poměru k částce dlužné každému věřiteli.

Peněžní prostředky dlužníka zbývající po uhrazení jistiny pohledávek nezajištěných věřitelů se použijí k vyrovnání souvisejících pohledávek nezajištěných věřitelů (v poměru k částce dlužné každému věřiteli).

Peněžní prostředky dlužníka, které zbyly po vypořádání všech výše uvedených pohledávek, jsou rozděleny mezi účastníky (akcionáře) nebo členy dlužníka v poměru k výši jejich jednotlivé investice, dlužníka (fyzické osoby), jeho dědice (dědictvím) nebo osob, které mají nárok na aktiva sdružení nebo nadace v souladu s právními předpisy nebo stanovami dotyčného sdružení nebo nadace.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

V průběhu konkurzního řízení je dlužník oprávněn ponechat si příjmy, které jsou nezbytné k pokrytí nepřímých nákladů insolvenčního řízení proti fyzické osobě a aktiv, která jsou naprosto nezbytná k dosažení příjmu.

Výživné, včetně příspěvků do Záručního fondu pro výživné, a náklady na insolvenční řízení proti fyzické osobě jsou hrazeny přednostně z prostředků dlužníka.

Výnosy z prodeje aktiv dlužníka použité jako zajištění se použijí k uspokojení pohledávky zajištěného věřitele.

Pohledávky nezajištěných věřitelů jsou spojeny do jedné skupiny bez pořadí. Zbývající finanční prostředky se použijí k vyrovnání pohledávek nezajištěných věřitelů v poměru k výši jistiny dlužné každému věřiteli. Peněžní prostředky dlužníka, které zbyly po uhrazení jistiny pohledávek nezajištěných věřitelů, se použijí k vyrovnání sousedních pohledávek nezajištěných věřitelů (v poměru k částce dlužné každému věřiteli).

Během řízení o vyrovnání závazků si dlužník může ponechat až dvě třetiny svých příjmů na pokrytí nákladů na údržbu a na udržení aktiv, která jsou zásadní pro dosažení jeho příjmů.

Proto s ohledem na ustanovení plánu vyrovnání závazků dlužník převede třetinu svého příjmu (avšak alespoň jednu třetinu hrubé minimální měsíční mzdy v Lotyšsku) na úhradu pohledávek věřitelů. Při přípravě plánu vyrovnání závazků dlužník zahrne hlavní částky všech pohledávek věřitelů a zajistí jejich vyrovnání v poměru k pohledávkám každého věřitele.

14 Jaké jsou podmínky pro skončení insolvenčního řízení a jeho účinky (zejména vyrovnáním)?

Řízení o právní ochraně

Řízení o právní ochraně soud ukončí, pokud:

1. většina věřitelů definovaná v insolvenčním zákoně nepodpořila plán opatření v rámci řízení o právní ochraně v souladu s postupem a časovým rámcem stanoveným v insolvenčním zákoně;
2. plán opatření v rámci řízení o právní ochraně není v souladu s ustanoveními insolvenčního zákona.

Soud ukončí řízení o právní ochraně a zahájí insolvenční řízení proti právnické osobě, pokud:

1. řízení o právní ochraně vůči dlužníkovi bylo zahájeno podruhé za rok, ale nebylo oznámeno provedení řízení o právní ochraně;
2. po obdržení návrhu věřitele, pokud dlužník neprovede plán opatření v rámci řízení o právní ochraně déle než 30 dnů a nepředloží soudu žádné změny plánu;
3. po obdržení návrhu podaného zástupcem většiny věřitelů definovaných v insolvenčním zákoně, pokud dlužník neprovedl úkony stanovené v insolvenčním zákoně nebo poskytl nepravdivé informace, pokud dlužník neprovádí plán opatření v rámci řízení o právní ochraně po dobu delší než 30 dnů a nepředložil soudu žádné změny plánu nebo dlužník nedodrжуje omezení činnosti stanovená v insolvenčním zákoně.

Byl-li plán opatření řízení o právní ochraně proveden, předloží dlužník soudu návrh na ukončení řízení o právní ochraně. Naproti tomu v případě, že dlužník není schopen uhradit závazky vymezené v plánu opatření v rámci řízení o právní ochraně, předloží dlužník soudu návrh na zahájení insolvenčního řízení spolu s návrhem na ukončení řízení o právní ochraně.

Ukončení řízení o právní ochraně po provedení plánu opatření v rámci řízení o právní ochraně slouží jako důvod pro zrušení omezení činnosti uložených dlužníkovi v rámci soudního řízení a ukončení použití metody řízení.

Pokud plán opatření v rámci řízení o právní ochraně nebyl schválen většinou věřitelů v souladu s postupem a časovým rámcem stanoveným v insolvenčním zákoně a v řízení o právní ochraně, jsou omezení spojená s oznámením řízení o právní ochraně zrušena a výše penále, úroků a poplatků za opožděné platby za nevypořádané závazky se vypočítá v plné výši.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Insolvenční řízení se ukončí rozhodnutím soudu, jakmile správce provede plán prodeje aktiv dlužníka a plán vyrovnání pohledávek věřitelů. Obdobně soud insolvenční řízení ukončí, pokud správce ve své zprávě o neexistenci aktiv navrhl, aby bylo insolvenční řízení ukončeno, a věřitelé návrh schválili. V takovém případě je dlužník (právnická osoba) vymazán z příslušného veřejného rejstříku.

Insolvenční řízení je ukončeno soudním rozhodnutím, pokud byl schválen plán opatření právní ochrany a soud rozhodl o změně insolvenčního řízení proti právnické osobě na řízení o právní ochraně. V takovém případě dlužník pokračuje ve své činnosti ve svém předchozím postavení.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Insolvenční řízení proti fyzické osobě lze ukončit bez zahájení řízení o vyrovnání závazků. Soud ukončí konkursní řízení spolu s insolvenčním řízením proti fyzické osobě, pokud byla zjištěna omezení týkající se uplatňování insolvenčního řízení proti fyzické osobě vůči dlužníkovi. V takovém případě podá správce do tří měsíců od oznámení insolvenčního řízení proti fyzické osobě návrh na ukončení insolvenčního řízení. Stejně tak může soud ukončit konkursní řízení spolu s insolvenčním řízením proti fyzické osobě, pokud věřitelé nepodali žádné pohledávky. V tomto případě podá dlužník návrh na ukončení konkursního řízení do jednoho měsíce od uplynutí lhůty pro podání pohledávek věřitelů.

Je-li insolvenční řízení proti fyzické osobě ukončeno spolu s ukončením nebo ukončením konkursního řízení, skončí rovněž pravomoci a omezení správce, které dlužníkovi brání v nakládání s jeho majetkem, věřitelé získají zpět svá práva požadovat vyrovnání závazků dlužníka v rozsahu, v jakém nebyly uhrazeny v rámci insolvenčního

řízení proti fyzické osobě, a řízení týkající se vymáhání priznaného, ale dosud nevybraného dluhu a soudní řízení o oddlužení dlužníka.

Pokud dlužník úspěšně dokončil kroky stanovené v plánu vyrovnání závazků fyzické osoby, závazky dlužníka definované v plánu, které zůstávají po provedení plánu, se zruší a vykonávací řízení o vymáhání zrušených závazků se ukončí.

Řízení o vyrovnání závazků se nepoužije nebo se ukončí v těchto případech:

- dlužník v průběhu tří let před oznámením insolvenčního řízení proti fyzické osobě nebo v průběhu insolvenčního řízení uzavřel transakce, které vedly k jeho platební neschopnosti nebo škodám věřitelům, pokud si byl nebo měl být vědom toho, že tyto transakce mohou vést k platební neschopnosti nebo škodám věřitelům,
- dlužník vědomě poskytl nepravdivé informace o své finanční situaci a nezveřejnil svůj skutečný příjem,
- dlužník neplní své závazky v rámci konkurzního řízení nebo řízení o vyrovnání závazků, což významně brání postupu insolvenčního řízení.

Je-li řízení o vyrovnání závazků ukončeno, aniž by byl dlužník zproštěn svých závazků, jsou pohledávky věřitelů obnoveny a vypočítány v plném rozsahu a jsou rovněž obnovena dříve pozastavená soudní řízení a výkon soudních rozhodnutí.

15 Jaká práva mají věřitelé po skončení insolvenčního řízení?

Řízení o právní ochraně

Po ukončení řízení o právní ochraně se použijí běžná ustanovení týkající se činnosti dlužníka a práv věřitele.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Správce předloží do obchodního rejstříku návrh na výmaz dlužníka z příslušného rejstříku do pěti dnů od obdržení rozhodnutí soudu o ukončení řízení. Po výmazu z rejstříku je dlužník v likvidaci a věřitelé ztrácejí právo přihlásit pohledávky vůči dlužníkovi, protože dlužník zaniká.

Je třeba dodat, že věřitel může do jednoho roku od ukončení insolvenčního řízení přihlásit pohledávku vůči členům představenstva dlužníka v rozsahu nevypořádané částky pohledávky, pokud správce insolvenčního řízení neobdržel účetní doklady dlužníka nebo pokud se nacházel v podmínkách, které neumožnily získat jasnou představu o transakcích a finanční situaci dlužníka v průběhu tří let před oznámením insolvenčního řízení. Před ukončením insolvenčního řízení může tuto pohledávku přihlásit správce insolvenčního řízení jménem dlužníka, zatímco věřitel je oprávněn připojit se k řízení jako třetí strana.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Je-li insolvenční řízení ukončeno před ukončením řízení o vyrovnání závazků, končí rovněž práva a omezení správce, která brání dlužníkovi nakládat se svým majetkem, jak je stanoveno v insolvenčním zákoně, věřitelé získají zpět svá práva požadovat vyrovnání závazků dlužníka v rozsahu, v jakém nebyly uhrazeny v rámci insolvenčního řízení proti fyzické osobě, a řízení týkající se vymáhání pohledávky, která byla priznaná, ale dosud nebyla vybrána, a soudní řízení o oddlužení dlužníka.

Pokud dlužník úspěšně dokončil kroky stanovené v plánu vyrovnání závazků fyzické osoby, závazky dlužníka definované v plánu, které zůstávají po provedení plánu, se zruší a vykonávací řízení o vymáhání zrušených závazků se ukončí.

Dlužník není osvobozen od zbývajících závazků stanovených v plánu vyrovnání závazků fyzické osoby, pokud dlužník nepřijal opatření stanovená v plánu.

Následující pohledávky nezanikají v rámci řízení o vyrovnání závazků, a to ani v případě, že byl úspěšně proveden plán vyrovnání závazků:

- nároky na úhradu výživného,
- nároky vyplývající zezakázaných činností,

- zajištěná pohledávka, pokud dlužník ponechal být použitý jako zajištění v rámci dané pohledávky, nestanoví-li dohoda mezi dlužníkem a zajištěným věřitelem jinak. Vykonávací řízení za účelem vyrovnání výše uvedených závazků se obnoví v rozsahu nevypořádané výše dluhu;
- nároky vyplývající ze sankcí uložených v rámci správních řízení pro porušení předpisů a sankcí stanovených v trestním právu, jakož i náhradu škody.

16 Kdo ponese náklady vzniklé v insolvenčním řízení?

Řízení o právní ochraně

Náklady na řízení o právní ochraně zahrnují odměnu dohlížiteli v řízení o právní ochraně a výdaje vzniklé při legálním a účinném vedení řízení o právní ochraně. Náklady na řízení o právní ochraně jsou hrazeny z prostředků dlužníka.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Náklady na insolvenční řízení proti právnické osobě (jak odměny správce, tak náklady insolvenčního řízení) jsou hrazeny z prostředků dlužníka.

Pokud náklady vzniklé v průběhu insolvenčního řízení právnické osobě nemohou být hrazeny z prostředků dlužníka, mohou být na pokrytí nákladů použity finanční prostředky věřitelů nebo jiné fyzické nebo právnické osoby, pokud bylo takové dohody dosaženo v souladu se zákonem.

V případech, kdy náklady na insolvenční řízení proti právnické osobě nelze pokrýt z výše uvedených zdrojů a správce vypracuje zprávu potvrzující neexistenci aktiv dlužníka, jsou náklady řízení při plánování ukončení insolvenčního řízení proti právnické osobě hrazeny z vkladu insolvenčního řízení proti právnické osobě, který je převeden na správce za účelem pokrytí nákladů insolvenčního řízení proti právnické osobě a odměny.

Pokud byl návrh na zahájení insolvenčního řízení proti právnické osobě podán zaměstnancem dlužníka, který je osvobozen od povinnosti zaplatit zálohu v plné nebo částečné výši, jsou náklady insolvenčního řízení proti právnické osobě hrazeny z garančního fondu pro pohledávky zaměstnanců.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Přímé a nepřímé náklady se rozlišují v insolvenčním řízení proti fyzické osobě.

Přímé náklady insolvenčního řízení proti fyzické osobě zahrnují náklady spojené se zajištěním řízení:

- náklady na reklamu, dražby, otevření, vedení a zrušení platebního účtu,
- náklady na poštovní korespondenční služby,
- náklady spojené s oceněním aktiv fyzické osoby,
- náklady na notářské služby,
- náklady spojené se skladováním aktiv fyzické osoby, pokud byla převedena na správce, ověřením transakcí a pojištěním aktiv a transakcí.

Tyto náklady jsou hrazeny z výnosů z prodeje aktiv fyzické osoby, avšak pokud aktiva neexistují nebo nepostačují k pokrytí přímých nákladů, může správce požadovat, aby náklady hradil dlužník. Je však třeba zdůraznit, že dlužník si může ponechat dvě třetiny svých příjmů a může být nucen převést nejvýše třetinu na pokrytí přímých nákladů.

Nepřímé náklady na insolvenční řízení proti fyzické osobě, jako jsou běžné platby daní nebo poplatků, běžné výživné, nájemné a platby za služby, jsou hrazeny z příjmů fyzické osoby (dvě třetiny příjmu, který si dlužník může ponechat).

17 Jaká pravidla platí pro neplatnost, odporovatelnost nebo neúčinnost právních jednání poškozujících společný zájem věřitelů?

Řízení o právní ochraně

Dohlížitel není oprávněn napadnout transakce provedené před zahájením řízení o právní ochraně. Po zahájení řízení o právní ochraně jsou úkony dlužníka omezeny: nesmějí uzavírat žádné transakce nebo vykonávat činnosti, které by mohly zhoršit jejich finanční situaci nebo poškodit zájmy věřitelů jako celku.

Insolvenční řízení proti právnické osobě

Správce musí posoudit transakce dlužníka a přihlásit u soudu nárok na prohlášení příslušné transakce za neplatnou bez ohledu na její druh, pokud byla transakce provedena:

1. po datu oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě nebo čtyři měsíce přede dnem oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě a vedlo k náhradě škody dlužníkovi, bez ohledu na to, zda osoba, s níž nebo v jejíž prospěch byla transakce uskutečněna, byla o škodě vzniklé věřitelům informována;
2. tři roky přede dnem oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě, což mělo za následek náhradu škody dlužníkovi, a osoba, s níž nebo v jejíž prospěch byla transakce uskutečněna, byla nebo měla vědět o škodě způsobené věřitelům.

Pokud byla transakce, která způsobila dlužníkovi škodu, provedena se stranami, které mají na dlužníkovi zájem, nebo ve prospěch těchto stran, má se za to, že o způsobené škodě věděly, pokud neprokáží opak.

Zajištěný věřitel může požádat, aby transakce provedená správcem byla prohlášena za neplatnou, pokud se daná transakce týká aktiv zastavených jako zajištění na základě pohledávky a pokud jsou ohroženy zájmy zajištěného věřitele.

Insolvenční správce musí posoudit a přihlásit u soudu nárok na vrácení aktiv nebo jejich části darované dlužníkem, pokud k transakci došlo v průběhu tří let přede dnem vyhlášení insolvenčního řízení nebo po tomto datu, pokud nerovnost závazků stran naznačuje, že k darování skutečně došlo. Proti daru lze podat odvolání a požádat o jeho vrácení pouze v případě, že byl protiprávní nebo nebyl použito v souladu se zamýšleným účelem.

Peněžní částky, které dlužník zaplatil na pokrytí dluhů v průběhu šesti měsíců před oznámením insolvenčního řízení proti právnické osobě a po datu oznámení (s výjimkou částek zaplacených správcem v průběhu insolvenčního řízení proti právnické osobě), se vrátí, pokud byl zjištěn jeden z těchto faktorů:

1. platba byla provedena před okamžikem splatnosti závazků, pokud ostatní závazky, u nichž se platby staly splatnými, nebyly uhrazeny a práva a povinnosti stran uvedené v odstavci 3 tohoto článku mohou být obnoveny;
2. dluh byl vyplacen osobám s podílem v podniku dlužníka, zatímco ostatní závazky, které byly splatné před datem splatnosti závazků vůči zúčastněným osobám, nebyly uhrazeny. Toto ustanovení se rovněž vztahuje na dluhy vybírané soudními úředníky, čímž se zadržují náklady na výkon rozhodnutí.

Věřitel splatí částku zaplacenou dlužníkem během tří měsíců přede dnem oznámení insolvenčního řízení proti právnické osobě, aby se vyhnul ohlášení insolvenčního řízení dlužníka na základě návrhu podaného věřitelem, který tuto částku obdržel.

Jsou-li částky vyplacené na pokrytí dluhu splaceny v případech uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku, obnoví se závazky stran (včetně navýšení závazků) a příslušná práva, která platila před uhrazením dluhu.

Správce je dále povinen přihlásit u soudu pohledávku, kterou se domáhá, aby dohoda o zástavním právu byla prohlášena za neplatnou, pokud bylo zástavní právo stanovené po zápisu oznámení o insolvenčním řízení proti dlužníkovi do insolvenčního rejstříku.

Insolvenční řízení proti fyzické osobě

Transakce uzavřené dlužníkem mohou být napadeny v souladu s insolvenčním řízením proti právnické osobě, pokud se v průběhu insolvenčního řízení zjistí, že:

- dlužník v průběhu tří let před oznámením insolvenčního řízení proti fyzické osobě nebo v průběhu insolvenčního řízení uzavřel transakce, které vedly k jeho platební neschopnosti nebo škodám věřitelům, pokud si byl nebo měl být vědom toho, že tyto transakce mohou vést k platební neschopnosti nebo

škodám věřitelům,

- dlužník vědomě poskytl nepravdivé informace o své finanční situaci a nezveřejnil svůj skutečný příjem,
- dlužník neplní své závazky v rámci konkursního řízení nebo řízení o vyrovnání závazků, což významně brání postupu insolvenčního řízení.

■ Poslední aktualizace: 18/12/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.